

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Pris- og produktivitetsudvikling

VERSION 2

FORSYNINGSEKRETARIATET DECEMBER 2016

Indholdsfortegnelse

Resumé og hovedkonklusioner

Prisudvikling

2.1	Prisudviklingen for økonomiske rammer for 2017 og frem	2
-----	--	---

Produktivtetsudviklingen

3.1	Det generelle effektiviseringskrav i de økonomiske rammer for 2017 og frem.....	4
-----	---	---

1 Resumé og hovedkonklusioner

I dette papir beskrives metoderne bag henholdsvis prisudviklingen og produktivitetsudviklingen, som anvendes i de økonomiske rammer. Prisudviklingen benyttes til at korrigere de økonomiske rammer for inflation i de varer og tjenesteydelser, som selskaberne køber. Produktivitetsudviklingen benyttes til at fastlægge et generelt effektiviseringskrav til anlægsomkostningerne hos vandselskaber med en årlig vandmængde på over 800.000 m³.

Prisudviklingen for alle vandselskaber

Alle vandselskaber får korrigeret den økonomiske ramme med prisudviklingen. I år bliver der fastlagt en ny økonomisk ramme for alle vandselskaber, som tager udgangspunkt i de faktiske omkostninger i perioden 2013 til 2015. Disse omkostninger bliver korrigeret med prisudviklingen for at få et retvisende niveau for omkostningerne i 2017.

Prisudviklingen var 1,27 pct. fra ultimo 2014 til ultimo 2015.

Denne prisudvikling anvendes også til at fastlægge indtægtsrammen for større drikkevandselskaber i den toårige reguleringsperiode for 2017 til 2018. Større spildevandsselskaber får alene fastlagt en indtægtsramme for 2017.

Prisudviklingen anvendes også til at fastlægge de regnskabsmæssige kontrolrammer i den fireårige reguleringsperiode fra 2017 til 2020 for mindre vandselskaber.

Generelt effektiviseringskrav

Alle vandselskaber skal have et generelt effektiviseringskrav. Der er imidlertid forskel på, hvordan det generelle effektiviseringskrav bliver fastlagt for større og mindre vandselskaber.

Generelt effektiviseringskrav til større vandselskaber

Produktivitetsudviklingen anvendes til at opgøre det generelle effektiviseringskrav til anlægsomkostningerne for større vandselskaber med en årlig vandmængde på over 800.000 m³. Produktivitsudviklingen skal fastlægges på baggrund af produktivitetsudviklingen i andre sektorer, hvis den er positiv.

Produktivitsudviklingen var 0,91 pct. i 2014.

Ud over det generelle krav til anlægsomkostningerne på 0,91 pct. skal der stilles et generelt effektiviseringskrav til driftsomkostningerne. Det udgør 2 pct. af driftsomkostningerne årligt.

De generelle effektiviseringskrav bliver brugt til at fastlægge de økonomiske rammer for større drikkevandsselskaber i reguleringsperioden 2017 til 2018 og for større spildevandsselskaber i reguleringsperioden 2017 samt i de to vejledende økonomiske rammer, som følger efter reguleringsperioden.

Generelle effektiviseringskrav for mindre vandselskaber

Mindre vandselskaber, med en årlige vandmængde på under 800.000 m³, får alene stillet et generelt effektiviseringskrav på 1,7 pct. af de regnskabsmæssige kontrolrammer.

Effektiviseringskravene til både større og mindre vandselskaber skal stilles til de omkostninger, som selskaberne kan påvirke. Ikke-påvirkelige omkostninger indgår derfor ikke i beregningerne af effektiviseringskravene. Ikke-påvirkelige omkostninger omfatter omkostninger til akkumuleret restskat, afgift til Forsyningssekretariatet, køb af produkter og ydelser fra andre vandselskaber reguleret af vandsektorloven, skatter og afgifter, tjenestemandspensioner, erstatninger, vandsamarbejder etableret i medfør af § 48 i vandforsyningsloven, betaling til projektejers medfinansieringsprojekter og force majeure, samt undersøgelsesudgifter i forbindelse med fusion.

2 Prisudvikling

De økonomiske rammer skal årligt korrigeres med udviklingen i priserne for at tage højde for inflationen.¹ Det gælder for alle vandselskaber underlagt vandsektorloven uanset størrelse.

Prisudviklingen fastlægges ud fra en sammenvejning af relevante undergrupper i tre omkostningsindeks for bygge- og anlægssektoren samt et prisindeks for indenlandsk vareforsyning opgjort af Danmarks Statistik (ØR-bekendtgørelsens § 10, stk. 1), jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1 Pris- og omkostningsindeks samt deres vægt i opgørelsen

Indeks	Tabel	Undergruppe	Vægt
Omkostningsindeks for anlæg	BYG 6	Jordarbejde mv.	35 pct.
Omkostningsindeks for anlæg	BYG 6	Asfaltarbejde	15 pct.
Byggeomkostningsindeks for boliger	BYG 4		30 pct.
Prisindeks for indenlandsk vareforsyning	PRIS 11	Væskepumper også med målere; væskelevatorer Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l.	20 pct.

Ann.: Bekendtgørelse om økonomiske rammer nr. 161 af 26/02/2016 § 10, stk. 1. Tabellerne stammer fra Danmarks Statistik.

2.1 Prisudviklingen for økonomiske rammer for 2017 og frem

De økonomiske rammer for 2017 skal fastlægges med udgangspunkt i faktiske omkostninger i perioden 2013-2015. Disse omkostninger skal pristalsjusteres for at få en retvisende økonomisk ramme for 2017.

Endvidere får vandselskaber flerårige økonomiske rammer. Den samme prisudvikling bliver brugt for alle årene i reguleringsperioden for de økonomiske rammer, som fastlægges i 2016.

Spildevandsselskaber med en årlig vandmængde på over 800.000 m³ får i 2016 en etårig økonomisk ramme for 2017. Drikkevandsselskaber med en årlig vandmængde på over 800.000 m³ får i 2016 toårige økonomiske rammer for 2017 og 2018. Endvidere får begge typer af vandselskaber vejledende økonomiske rammer for de to år, der følger efter deres økonomiske rammer.

Det betyder, at større spildevandsselskaber vil få en ny prisudvikling i deres økonomiske ramme for 2018 og 2019. Større drikkevandsselskaber vil få en ny prisudvikling i deres økonomiske rammer for 2019 og 2020, som fastlægges i 2018.

¹ Det følger af bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (bekendtgørelsen nr. 161 af 26/02/2016, herefter ØR-bekendtgørelsen), at de økonomiske rammer hvert år skal pristalsreguleres (ØR-bekendtgørelsen, § 10 stk. 1).

Mindre vandselskaber, med en årlige vandmængde på under 800.000 m³ får i 2016 fireårige økonomiske rammer for 2017 til 2020. Disse selskaber vil få en ny prisudvikling i deres regnskabsmæssige kontrolramme for 2021 til 2024, som fastlægges i 2020.

Prisudviklingen til brug for de økonomiske rammer fastlægges på baggrund af de seneste tilgængelige tal fra Danmarks Statistik. Til brug for de økonomiske rammer for 2017 og frem er de seneste tilgængelige tal fra ultimo 2014 til ultimo 2015. Prisudviklingen fra tidligere år kan findes på Forsyningssekretariatets hjemmeside.²

Prisudviklingen fra ultimo 2014 til ultimo 2015 var 1,27 pct. jf. tabel 2.2.

Tabel 2.2 Prisindeks for ultimo 2014 til ultimo 2015

Undergrupper	Ultimo 2014	Ultimo 2015
BYG 6: Jordarbejde mv. (35 pct.)	100,0	102,77
BYG 6: Asfaltarbejde (15 pct.)	100,0	97,64
BYG 4: Byggeomkostningsindeks for boliger (30 pct.)	100,0	102,16
PRIS 11: Gennemsnit af følgende undergrupper (20 pct.)	100,0	100,05
Væskepumper også med målere, væskeelevators	107,0	108,6
Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l.	114,4	112,9
Vægtet indeks (0,35 · 102,77 + 0,15 · 97,64 + 0,3 · 102,16 + 0,2 · 100,05)	100,0	101,27

Kilde: Forsyningssekretariatets beregning er baseret på tal fra Danmarks Statistiks "BYG 6: Omkostningsindeks for anlæg efter art og indekstype" (undergrupperne "Jordarbejde mv." samt "Asfaltarbejde"), "BYG 4: Byggeomkostningsindeks for boliger efter hovedindeks, delindeks og art" (hovedindekset "Byggeomkostningsindeks for boliger", delindekset "Byggeomkostningsindeks i alt" og art "I alt") og "PRIS 11: Prisindeks for indenlandsk vareforsyning efter varegruppe" (varegrupperne "Væskepumper også med målere, væskeelevators" og "Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l." under gruppe 84).

<http://www.statistikbanken.dk/BYG6>

<http://www.statistikbanken.dk/BYG4>

<http://www.statistikbanken.dk/BYG11>

² Se bilag 1 til modelpapiret for benchmarkingmodellen, som årligt er offentliggjort på Forsyningssekretariatets hjemmeside <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Benchmarking/Modelbeskrivelse-og-resultater>.

3 Produktivitetsudviklingen

Større vandselskaber, med en årlig vandmængde på over 800.000 m³, skal have korrigeret den økonomiske ramme med et generelt effektiviseringskrav, som fastlægges på baggrund af udviklingen i produktiviteten. Det generelle effektiviseringskrav sikrer, at hvert vandselskab løbende øger sin effektivitet i takt med, at produktiviteten og effektiviteten øges i andre erhverv.

Det generelle effektiviseringskrav er todelt, idet der stilles et generelt krav til henholdsvis drifts- og anlægsomkostningerne. Det generelle effektiviseringskrav til driftsomkostningerne udgør 2 pct. af driftsomkostningerne i de økonomiske rammer, mens det generelle effektiviseringskrav til anlægsomkostningerne fastlægges på baggrund af udviklingen i timeproduktiviteten i bygge- og anlægssektoren samt i økonomien som helhed (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1).

Det generelle effektiviseringskrav er baseret på timeproduktivitetsudviklingen i bygge- og anlægssektoren, som indgår med en vægt på 70 pct. og på timeproduktivitetsudviklingen i den markedsmæssige økonomi, som indgår med en vægt på 30 pct. (ØR-bekendtgørelsens § 10, stk. 2).

Produktivitetsudviklingen opgjort efter disse indeks kan udvise betydelige variationer fra år til år. Derfor beregnes udviklingen som et rullende gennemsnit af produktivitetsudviklingen i de fem seneste år, som er tilgængelige på tidspunktet for fastsættelsen af prisloftet. Dermed sikres en mere stabil og forudsigelig udvikling i det generelle effektiviseringskrav.

3.1 Det generelle effektiviseringskrav i de økonomiske rammer for 2017 og frem

I de økonomiske rammer for 2017 og frem fastsættes selskabernes generelle effektiviseringskrav som et vægtet gennemsnit af det rullende fem års gennemsnit i timeproduktivitetsudviklingen, som er tilgængelig på tidspunktet for fastsættelse af de økonomiske rammer.

Den gennemsnitlige produktivitetsudvikling i 2015 var 0,91 pct., jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1 Den gennemsnitlige produktivitetsudvikling i 2015

År	2015
Bygge og anlæg (70 pct.)	1,34
Markedsmæssig økonomi (30 pct.)	-0,10
Vægtet gennemsnit (0,7 · 1,34 + 0,3 · (-0,10))	0,91

Note 1: Markedsmæssig økonomi omfatter alle sektorer på nær "Offentlig forvaltning og service" og "Non-profit institutioner rettet mod husholdninger".

Kilde: Forsyningssekretariatets beregning er baseret på tal fra Danmarks Statistiks "NP23: Arbejdsproduktivitet efter branche og prisenhed" for brancherne "F. Bygge og anlæg" og "Markedsmæssig økonomi i alt" og prisenheden "Årlig vækstrate i pct., 2010-priser, kædede værdier, rullende 5-års gennemsnit" for året 2015.

<http://www.statistikbanken.dk/NP23>

Ovenstående tal er beregnet på baggrund af timeproduktivitetsudviklingen. Timeproduktivitetsudviklingen betegnes også for arbejdsproduktivitetsudviklingen, og opgør den reale værditilvækst, der sker i samfundet, eller i udvalgte erhverv, opgjort per arbejdstime. Bedre udnyttelse af kapital, arbejdskraft eller teknologisk udvikling vil eksempelvis føre til højere timeproduktivitet.